

## توہج و اتشہہ ڊرامڙ - لایناد یبئی تک

### *Kumuking ng Talinghaga ng Sampung Dalaga: Isang Malalim na Paglalakbay sa Kasaysayan ng mga Adventista*

Jeff Pippenger  
2024-02-20

Mufano wa vanhwana va khume u khwaṭhisedza tshenzhelo ya vhathu vha Adventist.

“Metha wa mathangu ikumi ya Mathayo 25 nayo no yerekana wega ūrīa andū a Adventist makoragwo nao.” *The Great Controversy*, 393.

Baadventisti ba Kyo Miller baasizre limi lya mufaniko ku lonse-lonse.

“Ndzi tala ku kongomisiwa eka xifaniso xa vanhwanyana va khume, va ntlhanu va vona a va tlharhile, kutani va ntlhanu a va ri swiphukuphuku. Xifaniso lexi xi hetisekile naswona xi ta hetiseka ku ya hi rito hi rito, hikuva xi ni ku tirhisiwa ko hlawuleka eka nkarhi lowu, naswona, ku fana ni rungula ra ntsumi ya vunharhu, xi hetisekile naswona xi ta ya emahlweni xi va ntiyiso wa nkarhi wa sweswi ku fikela eku pfaleni ka nkarhi.” *Review and Herald*, August 19, 1890.

Mwanzo wa mwendo wa malaika wa kwanza unaakisi mwendo wa malaika wa tatu, na kiini cha mwisho cha mfano huo ni kama wanawali wana mafuta, ambayo ndiyo ujumbe wa mvua ya masika.

“Ku na i se vuravura e davo tu ena ca, ena veivakaisini, kei na veitemaki vakatani, ena yaloyalo sara ga ni mate,—moce, moce. O cei era sa vakila na rarawa ni yalodra me vakayadrati ira? Na domo cava ena rawa ni tarai ira? Sa kau na noqu vakasama ki na gauna se bera mai ni na soli kina na ivakatakilakila, ‘Raica, sa lako mai na Dauveiwatini; dou lako yani mo dou sotavi Koya.’ Ia eso era na sa berabera me ra rawata na waiwai me vakatautauvatataki tale kina na nodra cina, ka ni sa oti na gauna era na qai kunea ni itovo, ka matataka na waiwai, e sega ni rawa ni vakadewataki. Na waiwai oya na yalododonu i Karisito. E matataka na itovo, ka sega ni rawa ni vakadewataki na itovo. E sega ni dua na tamata e rawa ni taura me dua tale. E dodonu vei ira yadua me ra rawata vakataki ira ga e dua na itovo sa vakasavasavataki mai na duka kecega ni valavala ca.” *Bible Echo*, May 4, 1896.

Mfano huo wa “mafuta” unawakilisha “tabia,” na pia “haki ya Kristo.” Tabia iliyotakaswa huzalishwa tu na wale wanaokula Neno la Mungu.

Batungise kwa ukweli wako; neno lako ni kweli. Yohana 17:17.

“Kathu ka mauta” yakweji ni miso ya Roho wa Mungu.

“Ngai akehonorewe tuonaa tai tukwambilila amafweelo aa nguwe ngoonatuma kuli nsywe. Ne iityo, twakaka mafuta aa golide ngoonasuka mu myoyo iitu kugira gatwalilwe kuli baabo bali mu mwiiya.” *Review and Herald*, July 20, 1897.

“나아”는 그리스도의 의(義)의 거룩하게 하시는 임재를 전달하는 하나님의 말씀의 기별들이다. 열 처녀의 비유에서, 곧 하박국 2장의 예언에서도 그러하듯이, 한밤중의 부르짖음의 기별, 곧 1888년의 반역 가운데서 존스와 와그너의 기별로 표상된 그리스도의 의의 기별이다.

Ujumbe ni ujumbe wa mvua ya masika ya mwisho.

Ku malaika wa nguvu aliposhuka tarehe 11 Septemba, 2001, mvua ya masika ya mwisho ilianza kunyunyiza, na historia ya Wamillerite kama ilivyowakilishwa katika mfano wa mabikira kumi na Habakuki sura ya pili ilianza kujirudia. Ndipo watu wa Mungu wa siku ya mwisho wakala kile kitabu kilichokuwa mkononi mwa yule malaika, na kwa kufanya hivyo wakaongozwa kurudi kwenye njia za kale za Yeremia, na hivyo wakawa walinzi waliopaswa kupiga tarumbeta ya onyo. Onyo la tarumbeta lilikuwa ujumbe wa Laodikia uliowakilishwa na Isaya kama kilio kikuu.

ی «تفرعم‌ش‌ی‌ازفا» ماگنه نآ رد .دوشایم زاغآ «رخ‌آ‌تقو» رد موس فتشرف و لوا فتشرف‌ی‌ح‌الصا‌ت‌ک‌رح نّودم‌ی‌م‌ای‌پ‌ت‌روص‌هب‌ت‌فرعم نآ هکن‌آ‌زا‌س‌پ‌امن‌ت‌اما ،دوم‌زا‌د‌ه‌ا‌وخ‌ار‌نام‌ز‌ن‌آ‌رد‌م‌ن‌ز‌ل‌سن‌م‌ک‌دی‌ای‌م‌دی‌د‌پ‌ص‌خ‌شم‌ی‌اه‌ت‌ش‌رف‌ل‌وزن‌اب‌یش‌خ‌ب‌ل‌ا‌وت‌ن‌یا‌و ،«د‌ب‌ای‌م‌ت‌رد‌ق» نّودم‌ی‌م‌ای‌پ‌ن‌آ ،ن‌آ‌زا‌س‌پ‌.د‌درگ‌ر‌ش‌ت‌ن‌م‌ی‌م‌ای‌پ‌ص‌ی‌خ‌ش‌ت‌م‌ب‌ع‌ور‌ش‌م‌ق‌ب‌ط‌ود‌و ،د‌زاس‌ای‌م‌ن‌ی‌عم‌ار‌ق‌وق‌ب‌ح‌ف‌ث‌ح‌اب‌م‌ه‌ت‌ش‌رف‌ن‌آ‌ل‌وزن‌.دوشایم‌م‌ک‌دن‌وش‌ای‌م‌اد‌خ‌ن‌ان‌اب‌د‌ید‌ن‌ار‌اد‌اف‌و‌س‌پ‌س‌.ن‌آ‌ی‌ل‌ع‌ج‌.م‌ای‌پ‌ای‌ت‌س‌ا‌رخ‌آن‌ار‌اب‌ی‌قی‌ق‌ی‌ح‌.م‌ای‌پ‌ای‌م‌ک‌دن‌ک‌یم‌دن‌ن‌ک‌یم‌راد‌ش‌ه‌روپ‌ی‌ش‌.م‌ای‌پ‌ن‌ت‌خ‌اون‌م‌ب‌زاغ‌آ

mulumbe niwasika wakelereilwa kuba mulumbe wa “Kukoolola kwa Pakati ka Busiku,” wakali buyo kukomena kwa mulumbe ngo wakatalika kupa amandla ciindi mungelo nakaseluka.

Etekeri eremeio arurume, okukabura hagati y’abo bemeye umwanya gw’abarindi igihe malayika yamanukaga, n’abo banze, kwahinguwe rrose. Okwo okukabura ni ko kugaragaza aho ikimenyetso gishirwa ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine, mbere y’isukwa ry’imvura y’itumba y’iherezo, hatariho “gupima” kwashyizwe kuri iyo mvura y’itumba y’iherezo yatangiye igihe malayika yamanukaga.

Amateka y’Abamillerite ni ikigereranyo cy’imvura y’itumba yo hanyuma mu gihe cy’ishyirwaho ikimenyetso ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine. Muri ayo mateka impaka zo muri Habakuki zari zishingiye ku butumwa bw’imvura y’itumba yo hanyuma bw’ukuri n’ubw’ikinyoma. Pawulo agaragaza icyiciro kimwe nk’abafite urukundo rw’ukuri, naho ikindi cyiciro nk’abahabwa ubushukanyi bukomeye kuko badafite urukundo rw’ukuri, kandi kuko bizeye “ikinyoma.”

Umugwi w’Abamileri usobanura ukwihishura kw’ukuri kwiyongera mu bumenyi no mu mbaraga guhera ku “gihe cy’imperuka,” gukomeza kugeza ku isukwa rya Mwuka Wera mu “Gutaka kwa Saa Sita z’ijoro.” Umugwi w’Abamileri wamenye ibimenyetso bimwe byihariye bigereranywa n’ibindi, nk’“igihe cy’imperuka,” “gushyira mu buryo bwemewe” ubutumwa bugereranywa no “kwiyongera k’ubumenyi,” “guha ubutumwa imbaraga” kugaragazwa n’umumarayika amanuka, “ugutenguhwa kwa mbere” gutangiza umugani w’abakobwa cumi, isukwa rya Mwuka Wera rigaragazwa nka “Gutaka kwa Saa Sita z’ijoro”, hanyuma “ugutenguhwa kwa kabiri” kwa nyuma, aho urugi rw’igihe cy’igeno runaka “rufungwa” kandi urundi rugi rw’igihe cy’igeno runaka “rugafungurwa”.

“Kalunga a tupele myaso ya Kusoloka 14 kafula kayo mu mulongo wa upolofeta, ne milimo yayo kayifwile kwimana ko tii ku mpelo ya masololo a mhlaba uno. Myaso ya mungelo wa ntete ne wa bubili ikyali kyanguka ku ntangu ino, kabiji yafwainwa kwenda pamo ne ino ikikalondelezha. Mungelo wa busatu utangaza lunengu lwandi ne diji dya kukila. ‘Panyuma ya bino bintu,’ waambile Yoano, ‘namwene mungelo mukwabo waikile kufuma mwiulu, ne bulume bukatampe, kabiji mhlaba waakavijibwe ne lukumo lwandi.’ Mu kulengululwa kuno, mwangaza wa myaso yonse isatu walumbanwa pamo.” The 1888 Materials, 804.

Millerite wa muhingo, ugo ugereranya imihingo y’abihumbi ijana na mirongo ine na bine, wari uboshwe mu buhanuzi bw’imyaka ibihumbi bibiri na magana atatu n’imyaka ibihumbi bibiri na magana atanu na makumyabiri yo muri Daniyeli igice cya munani, imirongo ya cumi na itatu n’iya cumi na kane. “Igihe cy’imperuka” cyageze ku musozo w’“ibihe birindwi” by’uburakari bw’Imana ku bwami bwo mu majyaruguru bwa Isirayeli. Gushyirwa mu buryo bwemewe kw’ubutumwa bwa Miller mu wa 1831, kwageze nyuma y’imyaka magana abiri na makumyabiri nyuma y’ikorwa rya Bibiliya ya King James.

“Bwana Miller, sawa na wale waliochochewa na ujumbe huu katika nchi nyingine, mwanzoni alidhani kutimiza agizo lake kwa kuandika na kuchapisha katika majarida ya umma na katika vijitabu. Kwa mara ya kwanza alichapisha maoni yake katika Vermont Telegraph, gazeti la Kibatisti, lililochapishwa huko Brandon, Vt. Hili lilikuwa katika mwaka wa 1831.” John

“Nagu ya wakati wa mwisho” ya malaika wa tatu ilifika mwaka 1989, mwishoni mwa miaka mia moja na ishirini na sita tangu uasi wa 1863. “Mia moja na ishirini na sita” ni ishara ya “nyakati saba.” Harakati zote mbili zilianza kwa utimizo wa “nyakati saba.”

លេខ «ពិរយមុកខៃ» គំណាងឲ្យការភ្ជាប់ (ខុសត្រូវ) រវាង «បុរាណវិទ្យា»  
នៃសេចក្តីពុទ្ធិពិរយមុកខៃរបស់ព្រះបុរាណវិទូនិងនគរខាងត្បូង គឺយូដា  
ដល់ឋានចាប់ផ្តើមនៃឆ្នាំ 677 មុន គ.ស.  
និងការចាប់ផ្តើមនៃពេលវេលាពិតប្រាកដនៃឆ្នាំ 8 ឬ 14 នៃឆ្នាំ  
457 មុន គ.ស.។ លេខពិរយមុកខៃភ្ជាប់ទំនាយទាំងពីរនេះចូលគ្នា  
ហើយទំនាយទាំងពីរនេះត្រូវបានបង្ហាញមុនគ្នានៃក្នុងខត្តិកនៃសាសនាអាដរនេទីស  
គឺជាឆ្នាំ 8 ឬ 13 និង 14។ នៃក្នុងខត្តិកនៃទំនាយនេះ  
ព្រះគ្រីស្ទបានបង្ហាញអង្គការដោយនិយមន័យថា «ពួកបរិសុទ្ធមួយអង្គគឺនេះ»  
ដល់ជាការបកប្រែពិតប្រាកដ «Palmoni» មានន័យថា «អ្នករាប់ដ៏អស្ចារ្យ»។

Bwana yumo ndani ya hekalu lake takatifu; dunia yote na inyamaze mbele zake. Habakuki 2:20.

Ibihe bibiri by’ubuhanzuzi bigize inkongi nkuru ya Adventisimu, byatanze mu buryo butaziguye n’Umubabarabare W’igitangaza, bihurizwa hamwe n’imyaka magana abiri na makumyabiri, kandi Yesu (Umubabarabare W’igitangaza), we uhora aranga iherezo ry’ikintu afatanyije n’itangiriro ryacyo, yarangishije iherezo ryabyo ku wa 22 Ukwakira 1844 akoresheje umubare magana abiri na makumyabiri.

Bazavê firîşteya yekem, wekî bazavê firîşteya sêyem jî, di “dema dawî” de dest pê kir (bi rêz 1798 û 1989), ku tê de “heft deman” yên Leviticus bist û şeş têne nasîn. Nîşana rêya paşîn di herdu dîrokan de bi dawîbûna du sed û bist salan tê nîşankirin, ku ev jî taybetmendiyeke pêxemberî ya “heft deman” e; jî ber ku xalên destpêkê yên herdu dîtinan (chazon û mareh), demeke du sed û bist salan temsîl dikin ku wan bi hev ve girêdide.

1611년에 킹제임스 성경이 출간된 일, 버몬트 텔레그래프 신문에 게재됨으로써 밀러의 기별이 공식화된 일, 독립선언서가 작성·공포된 일, 그리고 『아워 펴 파운데이션』 잡지에 『마지막 때』가 실린 일은 모두 출판이었다. 이 두 개의 220년 기간의 시작과 끝은 각각 역사적 이정표로서의 출판을 나타낸다. “이백이십”이라는 수는 예언적 연결의 상징이며, 이 네 가지 출판물은 모두 출판물이라는 점에서 서로 연결되어 있을 뿐 아니라, 각기 그 역사에서 “지식의 증가”로 표상되는 기별에 의해서도 서로 연결되어 있다.

Bibilia ya mwaka 1611 inawakilisha mawasiliano ya injili kutoka katika nyua za mbinguni kwenda kwa wanadamu. Ujumbe wa Miller uliwekwa ndani ya muktadha wa unabii wa nyakati, na chati mbili takatifu za Habakuki zinafanya itambulike kwa urahisi kwamba ujumbe wa Miller ulionyeshwa kwa jinsi ya mchoro kupitia mistari ya historia. “Vermont” humaanisha “mlima wa kijani”, na kwa mujibu wa uvuvio “kijani” ni ishara ya imani.

“Duroto dino to hope kani. A green cord, to my mind, faith manaya represented; and the beauty and simplicity of trusting in God began to dawn upon my soul.” Christian Experience and Teachings, 28.

Ubutumwa bwa Miller bwashyizwe mu buryo bwemewe kandi butangazwa buvuye mu itorero rizerwa, kuko “umusozi” mu minsi y’imperuka ari “itorero”.

Na siku za mwisho itakuwa kwamba mlima wa nyumba ya Bwana utawekwa imara juu ya vilele vya milima, nao utatukuzwa kuliko vilima; na mataifa yote yatamiminika kuuendea. Na watu wengi wataenda na kusema, Njoni, twendeni juu mlimani kwa Bwana, nyumbani mwa Mungu wa Yakobo; naye atatufundisha njia zake, nasi tutakwenda katika mapito yake; kwa maana katika Sayuni itatoka sheria, na neno la Bwana katika Yerusalemu. Isaya 2:2, 3.

Miller-ի պաշտոնականացված փորձության լուրը եկավ հավատարիմ եկեղեցուց, և «The Telegraph» կոչված հրատարակությունը ներկայացնում է երկնքից եկող լուր, ինչպես և «King James Bible»-ը, որովհետև «telegraph» բառը, որ կազմված է երկու հունարեն բառերից, նշանակում է հեռվից եկող լուր: Առաջին բառը՝ (tele), նշանակում է «հեռավոր կամ հեռվից», իսկ երկրորդը՝ (grapho),՝ «գրել կամ արձանագրել»: Միասին դրանք նշանակում են «գրել կամ փոխանցել հեռավորության վրա»: 1611 թվականին Աստված, «King James Bible»-ի հրատարակությամբ, երկնքից փոխանցեց Իր պատգամը, և երկու հարյուր քսան տարվա ավարտին, Միլլերի լուրը, ինչպես առաջին անգամ պաշտոնականացվեց 1831 թվականին «Vermont Telegraph»-ում, նույնպես փոխանցեց Աստծո պատգամը երկնքից: Այդ լուրը այն «գիտության անն» էր, որ բացվեց «վերջի ժամանակում»՝ 1798 թվականին, և որն այնուհետև ծնեց այդ սերնդի համար փորձության երեքքայլ գործընթաց: Այդ պատմությունը նախատիպն էր Future for America-ի պատմության:

Bayaan ya Uhuru ya mwaka wa 1776 inawakilisha mwanzo wa mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu. Inawakilisha mwanzo wa Marekani, na kwa kufanya hivyo inatambulisha kizuizi cha uhuru mwishoni mwa Marekani. Ujumbe wa Future for America (kama jina lenyewe linavyodokeza), unatambulisha mwisho ambao umeonyeshwa kwa mfano katika mwanzo huo kwa kuchapishwa kwa Bayaan ya Uhuru. Miaka mia mbili na ishirini baadaye, katika mwaka wa 1996, huduma iliyokuwa imezalisha jarida la The Time of the End, ilipokea chombo cha kisheria ambacho hapo awali kilikuwa kimeitwa Future for America. Mwaka huo, jarida la The Time of the End, lililoundwa kwa makala zilizokuwa zimechapishwa katika toleo lililoitwa Our Firm Foundation, lilichapishwa.

Navê wezaretê \*\*Future for America\*\* dîroka \*\*Declaration of Independence\*\* destnîşan dike, ji ber ku ew weşan destpêka Dewletên Yekbûyî yê Amerîkayê nîşan kir, û Îsa her dem dawiyê bi destpêkê nîşan dide. Sernavê wê weşanê, ku \*\*The Time of the End\*\* e, hem “dema dawiyê” di sala 1989-an de destnîşan dike, û hem jî dawîbûna dema ceribandîna dema ku Mîkael radiweste. Peyama ku di wê weşanê de bi awayekî fermî hatî pêşkêşkirin (\*\*Daniel\*\* yanzdeh, ayet çil heta çil û pênc), bi hilweşîna Yekîtiya Sovyetê di sala 1989-an de (dema dawiyê) hat vekirin, û wan ayetan ku hatin vekirin rêzeke dîrokê pêşkêş dikin ku ji sala 1989-an pê ve diçe heta ayeta yekem a beşa diwanzdehan, ku Mîkael radiweste û dema ceribandîna mirovî tê girtin.

Kuva ku 1776, kutokelea kuchapishwa kwa Declaration of Independence, hata kuchapishwa kwa gazeti la The Time of the End, ni miaka mia mbili na ishirini; nayo mwanzo na mwisho vinashughulikia masomo yale yale ya kinabii. Kuchapishwa kwa The Time of the End kulikusanywa kwa sura ambazo kwanza zilikuwa zimechapishwa kama makala katika chapisho la Our Firm Foundation, nayo huwakilisha ukweli wa kinabii kwamba, bila kushikilia kweli za msingi za vuguvugu la Wamillerite (ambazo ndizo “msingi wetu thabiti”), haiwezekani kuelewa “kuongezeka kwa maarifa” katika “wakati wa mwisho” mwaka 1989.

مەکی یەگئێڕ یەناشین وەئێ، تێردەدە ناشین «یەیاتۆک یەتاک» کەو یەگئێڕ یەناشین وەئێ  
 آدمەئێس و مەکەئێ یەتشی یەف یەمەت ووزب یەدناکاتواە مووژئێم مەل مەمەئێپ «یەنەرکەئێ مەرەف»  
 نەرگەد ژخەل ٢٦ نایوال یەتاک توەح» یەنەرکەئێ یەنەرکەئێپ مەخوت نایکوودرە، تاکەد یەتەئێر یەناشین  
 نای یەمەر اوخەن تەه مەب کەو، یەمەمەئێپ یەنەرکەئێ مەب ادەنایاتواە مووژئێم مەل ووتەهەد یەگئێڕ یەناشین  
 ی ١١ مەل ١٨ مەنەرکەئێ یەتشی یەف نای، ١٨٤٠ بای ی ١١ مەل ١٠ مەنەرکەئێ یەتشی یەف  
 یەتشی یەف، مەنەرکەئێ یەتشی یەف مەل یەو نەمەوود یەنەرکەئێ مەب. مەرکەئێ نای ٢٠٠١ لول یەئێ  
 مەنەرکەئێ یەتشی یەف مەل یەو نەمەئێس یەنەرکەئێ مەب، مەر اوخەئێ یەنەرکەئێ ی ١٠ مەنەرکەئێ یەتشی یەف،  
 مەر اوخەئێ یەنەرکەئێ یەتشی یەف مەنەرکەئێ یەتشی یەف مەنەرکەئێ یەتشی یەف.

Mumateka mu byafa bibiri bingabanganye, imvura y’inyuma itangira “kunyanyagiza” igihe marayika amanuka. icyo gihe ubutumwa “buhabwa imbaraga” no kwemezwa kw’ikintu cyari cyarahanuwe. Ku ba-Millerite, byari ihagarara ry’ubutegetsu bw’ikirenga bw’Abottomani mu gusohozwa kw’ubuhanuzi bw’igihe bwa Isilamu bwo muri ishyano rya kabiri ryo mu Ibyahishuwe igice cya cyenda, umurongo wa cumi na gatanu. Ku mutwe w’ab’umwe ijana na mirongo ine na bane igihumbi, byari “kurakarira kw’amahanga,” ubuhanuzi bwa Isilamu bwo muri ishyano rya gatatu buri mu gihe cy’impanda ya karindwi mu Ibyahishuwe icumi, umurongo wa karindwi, bwashohojwe igihe inyubako nini z’Umujyi wa New York zasenywaga.

[illegible]

Chineke. Kraịst, bụ́ nkume isụ ngongò ha, ga-apụta mgbe ahụ n'ebe ha nọ dika ugwu nke ibo ọbọ. Ebube nke ihu Ya, nke bụ ndụ nye ndị ezi omume, ga-abụ ndị ajọ omume ọkụ na-erepịa. N'ihì ihunanya a juru aju, amara a lere anya n'ala, a ga-ebibi onye mmehie.

“Shaahidi nyingi na maonyo ya kurudiwa-rudiwa, Yesu alionyesha matokeo ambayo yangewapata Wayahudi kwa kumkataa Mwana wa Mungu. Katika maneno haya alikuwa akiwahutubia wote katika kila kizazi wanaokataa kumpokea Yeye kuwa Mkombozi wao. Kila onyo ni kwa ajili yao. Hekalu lililonajisiwa, mwana asiiyetii, wakulima wa uongo, wajenzi wenye dharau, vina mfano wake katika uzoefu wa kila mwenye dhambi. Asipotubu, hukumu ambayo vitu hivyo vilikitangulia kuionyesha itakuwa yake.” The Desire of Ages, 599, 600.